

Els PP CC davant Maastricht

¿Viurem millor?

¿El Tractat de Maastricht beneficiarà la nostra economia? ¿Tindrem més sobirania?. De moment és clar que l'agricultura i la indústria, si no vigilem prou, hi poden sortir perdent.

El no dels danesos ha fet oblidar els somriures de Maastricht. Eren uns somriures de fotografia oficial. La discussió no havia estat gens fàcil. Arribar a acords era important, per tant, malgrat la tensió, cadascú hi va saber trobar les seves raons per a estar-ne satisfet. La baralla no s'havia trencat i la construcció de la Unió Europea començava.

Ara, els únics grans triomfadors havien estat els britànics. Major havia pogut fer gala de la seva vocació europeïsta i alhora ser l'únic que havia aconseguit un vestit, estil Maastricht, a mida. González, també estava i està raonablement satisfet, ell havia tingut el seu èxit. S'havia acceptat la proposta espanyola de crear el Fons de Cohesió -per entendre'ns un fons econòmic dels països rics per ajudar els països pobres- del qual es beneficiarien

Itàlia, Espanya, Grècia i Portugal. L'argument de Felipe González va ser: "Per a arribar a la unió econòmica i monetària l'any 2000, nosaltres posarem en marxa una política d'austeritat. Però no hi haurà convergència sense cohesió".

D'aleshores ençà ha plogut més que no s'esperava. La primavera ha igualat els somriures europeïstes. Els objectius finals i fonamentals del Tractat: la voluntat d'avançar cap a mecanismes de defensa col·lectius dels Dotze i la unitat monetària en la seva formulació final semblen assumits per la població d'aquí amb una certa tranquil·litat. En canvi els ciutadans tenen un nou punt d'interès. ¿Interessa Maastricht?. Les formulacions en terminologia política sembla que no són una res-

posta suficient. Els 340 milions d'europeus volen saber alguna cosa més. Volen saber coses tant elementals com si viuran millor o pitjor.

A l'Estat Espanyol el Pla de Convergència ha posat en relleu que el camí iniciat a Maastricht serà dur. La unió monetària europea obliga a tallar la inflació i

mament favorables al Tractat de Maastricht. El no danès només ha fet modular matisacions sobre el perill dels buròcrates de Brussel·les i recordar que els sentiments etnocèntrics són importants i que no es poden descuidar. En realitat, el nacionalisme català parlamentari sempre ha vist en l'europeïsm una solució del problema nacional. Una solució plantejada sovint en una terminologia més abstracta que no pas concreta.

El Tractat de Maastricht representa una porta oberta a una Unió Europea federal (tot i que la paraula federal va quedar explícitament fora del text). Però la Unió Europea que començarà a prendre forma amb la unitat monetària com a màxim l'1 de gener de 1999, és sobretot un afermament dels Estats. Perquè els Països Catalans poguessin tenir-hi una veu més pròpia sense trencar l'actual estat caldria que la

De moment els països rics de la Comunitat han augmentat les exportacions al sud d'Europa.

ARXIU

el dèficit bo i limitant l'endeutament. La vaga del 28 de maig només ha estat un preàmbul. L'anunci de l'augment de les retencions de l'IRPF fet per Solchaga, com a mesura de contenció del dèficit públic no fa sinó augmentar les suspicàcies sobre la duresa que pot imposar la convergència amb Europa. Estrènyer-se el cinturó serà la consigna per a fer possible que els números quadrin. Amb tot, queda la sospita que aquesta convergència sobre el paper no correspongui a una convergència real, és a dir que augmenti el benestar i la riquesa sigui cada volta més gran.

¿MÉS SOBIRANIA NACIONAL?

Els nostres polítics s'han mostrat unàn-

delegació del poder al Parlament Europeu fos cada vegada més gran i que per tant les decisions dels Dotze fossin menys decisives. En aquest sentit, a Maastricht no es va avançar tant com en principi alguns països volien. Però sí que van canviar algunes coses.

Per exemple, el Parlament Europeu ha avançat pel camí de ser un poder legislatiu efectiu. Mentre en el Tractat de Roma, el Parlament tenia només funcions consultives, a partir del Tractat de Maastricht podrà decidir conjuntament amb el Consell en algunes qüestions importants. És a dir podrà co-decidir, ni que sigui limitadament. També el Parlament Europeu podrà constituir comissions temporals d'investigació per a examinar possibles

La convergència econòmica: situació el 1991

País	1 Inflació	2 Dèficit públic (*)	3 Deute públic (*)	4 Participació a l'ISME	5 Index d'interès a llarg termini	Preparat per a la UEM?
Alemanya	4,2	3,2	46,2	sí	8,6	SI (**)
Bèlgica	2,8	6,3	129,4	sí	9,3	NO
Dinamarca	2,3	1,7	67,2	sí	10,1	SI (***)
Espanya	5,5	3,9	45,6	no	12,4	NO
França	3,1	1,5	47,2	sí	9,0	SI
Gran Bretanya	4,5	1,9	43,8	no	9,9	NO
Grècia	17,8	17,9	96,4	no	19,5	NO
Irlanda	3,6	4,1	102,8	sí	9,2	NO
Itàlia	6,2	9,9	101,2	si	12,9	NO
Luxemburg	2,6	2,0	6,9	sí	8,2	SI
Països Baixos	4,9	4,4	78,4	sí	8,9	NO
Portugal	9,6	5,4	64,7	no	17,1	NO

(*) En percentatge del PIB.

(**) Sí, perquè el dèficit públic superior al 3% del PIB és degut a unes circumstàncies excepcionals (la reunificació alemanya).

(***) Sí, perquè les projeccions de l'evolució del deute públic danès mostren una tendència a una disminució envers el límit fixat en un 60% del PIB.

eventuals mancances en l'aplicació del dret comunitari.

Per altra banda, el Parlament Europeu prendrà més relleu en el sentit que exercirà un cert control sobre la Comissió —en definitiva formada pels representants que designa cada Estat—, que és qui té tot el poder legislatiu. Una altra qüestió innovadora és la creació d'un Comitè de les Regions, de caràcter consultiu, compost pels representants de les col·lectivitats regionals i locals, que serà tingut en compte pel Consell o per la Comissió en els camps que l'afectin. Aquest guanyar terreny, encara que lent, pot ser una esperança per als qui creuen que el procés d'unificació europea pot donar més sobirania als PP CC, però el veritable guany en aquesta direcció està a arribar a un hipotètic dia en què el poder legislatiu recaigui plenament en el Parlament Europeu i que el seu president sigui escollit democràticament. Men-trestant, l'única alternativa objectiva de tenir una presència sobirana en la Unió Europea és la de ser un estat.

¿SEREM MÉS RICS?

L'economia catalana, l'afecta tot el procés de Convergència proposat pel govern espanyol. Val a dir, que ens haurem d'estreñer el cinturó igual que a la resta de l'estat. Les condicions són clares:

— L'estat espanyol no podrà tenir una inflació superior de més d'1,5 punts a la mitjana dels tres països amb la inflació més baixa (ara és de 5,5 contra 2,7).

—Els tipus d'interès no podran excedir de 2 punts la mitjana dels 3 països que els tinguin més baixos.

—El dèficit no serà superior al 3% del PIB.

—La relació entre deute públic i PIB no ha de superar el 60%.

L'anàlisi de la repercussió d'aquestes mesures econòmiques en l'economia catalana no ha tingut cap relleu ni en les recents XIV Jornades d'Economia de la Costa Brava, organitzades pel Cercle d'Economia de Barcelona, ni en les IX Jornades Europees de Pasqua, organitzades pel Patronat Català Pro Europa, on es va parlar extensament del Tractat de Maastricht. Però, en canvi, existeix un doble problema: d'una banda ens hem d'acoblir a Europa i d'altra a Espanya. Les repercussions poden ser aquí diferents que a la resta de l'estat. La principal discrepància pot sorgir en la distribució del fons comunitari, que serà decidida pel govern central.

El Tractat de Maastricht també preveu que es puguin incrementar les ajudes només a les regions menys desenvolupades. En aquest sentit els PP CC en queden clarament al marge, sobretot el Principat. Per altra banda, hi ha la qüestió del Fons de Cohesió, el gran èxit de Felipe González, que difícilment repercutirà aquí. Aquest Fons de Cohesió, que es crearà abans del 31 de desembre de 1993, té per objectiu de contribuir finançament a la realització de projectes en medi natural i en xarxes transeuropees dels estats amb un PNB

per habitant per sota del 90% de la mitjana comunitària i amb un programa de convergència econòmica ja en marxa. Seguint aquesta definició, aquest Fons de Cohesió només se'ns aplicarà en matèria de medi natural. En principi, quedaríem exclosos de les xarxes transeuropees, excepte en el cas de l'autovia Somport-Sagunt.

Però on sí que hi haurà una incidència gran en la nostra economia serà en el sector industrial. Els països rics de la Comunitat, després dels primers dies d'eufòria es comencen a plantejar quin és el preu de Maastricht. Els britànics diuen que els països pobres de la Comunitat ja han rebut quatre vegades el que va representar el Pla Marshall i que això és excessiu. Alemanya, el país que més paga (17,9) i menys rep (7,9), presonera del procés d'unificació, comença a veure amb mals ulls la inversió cap al sud d'Europa i preferiria una inversió més gran als cinc lands de l'ex-Alemanya de l'Est. I França comença a estar capficada perquè ha passat a formar part dels que paguen més.

Però, tot i així, la realitat és que aquests països rics, per més que paguin no tenen raó de plànyer-se constantment. Ells són els primers a recollir els fruits de les ajudes. En definitiva les ajudes són com llavors. Les exportacions d'Alemanya als quatre països menys desenvolupats de la Comunitat han progressat en 1.260 mil milions de pessetes, quan la seva contribució europea és de 1.400 mil milions de pessetes. Les exportacions franceses han augmentat 1,2 bilions de pessetes.

EL HIT-PARADE DE LES AJUDES

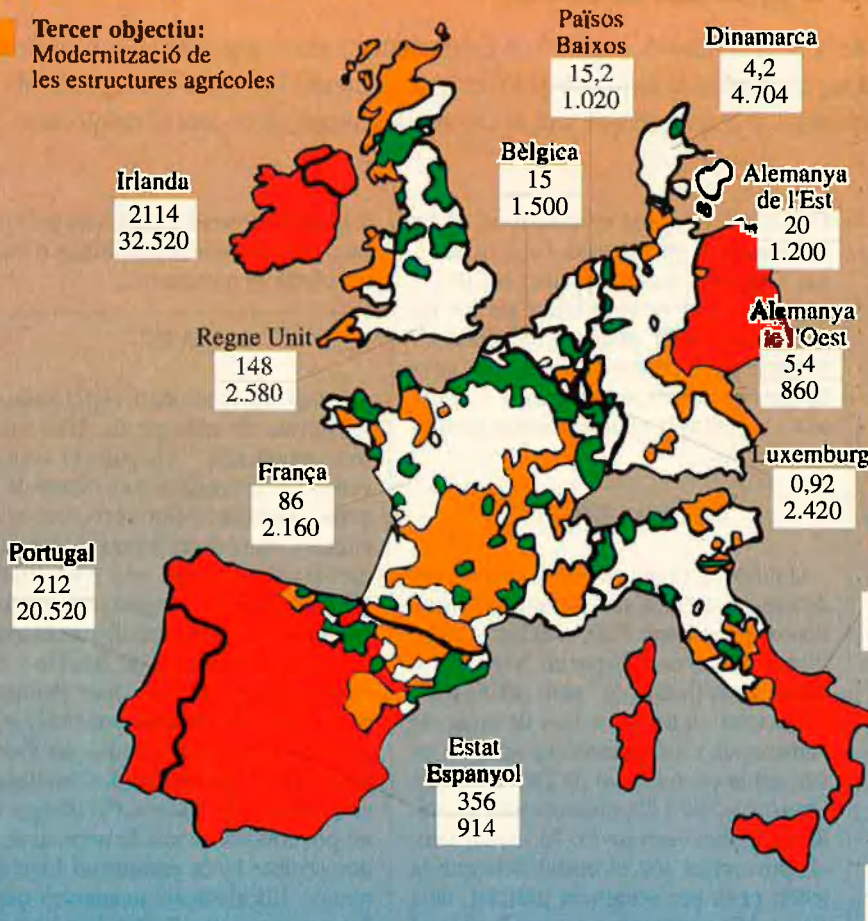
Mitjana de les ajudes que s'hauran ingressat als diferents països de la CEE entre 1989 i 1993

- **Primer objectiu:**
Regions poc desenvolupades
- **Segon objectiu:**
Zones industrials en declivi
- **Tercer objectiu:**
Modernització de les estructures agrícoles

QUI ES BENEFICIA D'EUROPA

País	Ingressa a la Comunitat	Rep de la Comunitat	Saldo
Alemanya	17,9	7,9	-10
Regne Unit	7,8	4,9	-2,9
França	11,8	9,8	-2
Itàlia	9,6	8,7	-0,9
Països Baixos	3,6	3,3	-0,3
Grècia	0,8	4,8	+3,8
Estat Espanyol	5,3	8,2	+2,9
Irlanda	0,5	3,3	+2,8
Portugal	0,9	2,7	+1,8
Bèlgica	2,5	3,8	+1,3
Luxemburg	0,1	0,8	+0,7
Dinamarca	1,2	1,5	+0,3

Estimació de la Comissió per a 1992. En bilions d'ecus (1 ecu=128 pessetes)

 Total ajudes (en bilions de pessetes per any)
 Total (en pessetes per habitant)

ROSANNA PUCHADES

Espanya, Grècia i Portugal s'han convertit en els grans importadors de França, els Països Baixos, Alemanya i la Gran Bretanya.

Això vol dir que l'entrada a la CE ha estat en gran part negativa per a la nostra indústria. Antoni Civit, president del Consell Intertèxtil Espanyol, fa poc declarava: "L'entra a la CEE ens ha estat realment desfavorable. Per una banda, la tecnologia i la demanda d'especialització exigeix un sistema laboral molt més flexible que no l'actual; i, per un altre costat, l'alta cotització de la pesseta, fruit d'una política monetària restrictiva, perjudica en

gran mesura la capacitat dels exportadors, alhora que afavoreix les importacions i l'alça del tipus d'interès".

Aquesta situació és pot amplificar amb Maastricht i si el president Pujol ha recordat que "no hem de perdre de vista que l'objectiu no és la convergència, sinó la competitivitat de les empreses", sembla que ningú no sigui capaç de trobar la sortida de l'atzucac en què es troba la indústria catalana.

Ser un país amb una indústria en crisi ens pot situar a la banda dels perdedors. De moment, en el terreny de l'agricultura no ha fet falta Maastricht per a perdre:

l'agricultura mediterrània ha estat la gran derrotada per la Política Agrària de la Comunitat (PAC).

Estudiar al detall les repercussions de Maastricht en l'economia dels PP CC és, sens dubte, una de les tasques necessàries que haurien de fer els respectius governs autònoms. La voluntat europeista demostrada pels nostres polítics no ha d'estar renyida amb el fet de saber prendre les mesures necessàries per a procurar que la convergència europea sigui màxima bo i evitant-ne les conseqüències negatives.

A. Maresma Matas